

~ Ruimte en natuur ~

Vorming natuurwaardeverkenner

In september lieten we jullie al weten dat de ‘natuurwaardeverkenner’ online stond. De natuurwaardeverkenner is een online rekeninstrument dat VITO, Departement LNE en Universiteit Antwerpen ontwikkelden en heeft als doel de economische waarde van natuur te berekenen. Op 11 oktober organiseerde de BBL een vorming in verband met de natuurwaardeverkenner. De vorming bestond uit een toelichting van het instrument door Tanya Cerulus van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) en de toepassing op een voorbeeldcase. Vervolgens pasten de deelnemers het instrument toe op een zelfgekozen case.

Het instrument is nuttig in de context van maatschappelijke kosten-batenanalyses omdat het toelaat om de impact op ecosysteemdiensten, van bijvoorbeeld een groot infrastructuurproject, mee in rekening te brengen in dezelfde eenheid als de andere kosten- en batenposten. Zo berekende LNE dat het verdwijnen van de natuur in het kader van de Oosterweelverbinding in Antwerpen (oa. het Sint-Annabos en het Noordkasteel) overeenkomt met een verlies aan maatschappelijke waarde in de grootte-orde van 150.000.000 euro. Je kunt het instrument niet enkel gebruiken bij een negatieve impact op natuur, maar ook om de waarde van nieuwe natuur te berekenen (natuurontwikkelingsprojecten).

De waarde van natuur is veel groter dan de waarde die je kunt berekenen met de natuurwaardeverkenner. Naast het effect dat natuur heeft op de welvaart van mensen is er ook de intrinsieke waarde van de natuur. Deze maakt geen deel uit van deze economische waarderingsoefening.

Toch zijn we ervan overtuigd dat het instrument waardevol is en kan leiden tot beter geïnformeerde (overheids)beslissingen over projecten met impact op ecosystemen. BBL wil dan ook alle administraties, studie bureaus, ngo's,... aansporen het instrument te leren gebruiken en zich te verdiepen in het handboek. Voor meer informatie over het instrument kan je contact opnemen met Tanya Cerulus van LNE.

De natuurwaardeverkenner bouwt voort op de studie “Economische waardering van ecosysteemdiensten” in opdracht van LNE. De resultaten van deze waarderingsstudie werden samengebracht in de handleiding “economische waardering van ecosysteemdiensten”.

Door een aantal functies te vereenvoudigen ten opzichte van de handleiding zocht het instrument naar een evenwicht tussen gebruiksgemak en accuraatheid. De handleiding geeft aan waar je de benodigde data kunt opzoeken. Indien data niet beschikbaar zijn of gedateerd moet je beroep doen op het eventuele milieueffectenrapport (MER) om een realistische inschatting te krijgen. Indien voor het betreffende gebied geen MER beschikbaar is kan je beroep doen op experts met accurate terreinkennis. Indien ook dit niet

mogelijk is moet je bepaalde parameters schatten.

LNE waarschuwde ervoor dat een ondoordacht gebruik van de natuurwaardeverkenner verstrekkingen gevolgen hebben. Iedere gebruiker zou de handleiding moeten lezen die meer uitleg geeft bij de cijfers en functies uit de studie.

Het instrument vertoont momenteel nog enkele beperkingen en lacunes. Zo kan de natuurwaardeverkenner slechts de economische waarde van een beperkt aantal ecosysteemdiensten inschatten. De belevingswaarde kan je enkel berekenen voor gebieden van 10 tot 200 ha en voor inwoners van Vlaanderen. Tijdens de vorming kwamen ook enkele kinderziektes aan het licht.

In de toekomst zal het instrument verder worden uitgebreid en ontwikkeld en zullen ook linken worden gelegd met andere toepassingen en maatregelen. De tool zal in 2012 worden geactualiseerd.

Karliën Vandecasteele